

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIABETES

De Sockersjukas Tidskrift • Nummer **3** 1959 • Pris 1: 25

I dietbokserien

ÄT GOTT—MÅ BÄTTRE

presenterar nu Bonniers

PERNILLA

TUNBERGER: *Vad skall jag äta
om jag har sockersjuka*

Pernilla ger här många trevliga matsedelsförslag och en mängd recept på god och näringsrik mat. Antalet kalorier och deras sammansättning av fett, kolhydrat och äggvita finns angivet för respektive dag, vilket tillsammans med en mall för uträkning av värdena gör det möjligt för var och en att räkna ut vad man får äta per dag. Man kan därför mycket lätt byta ut någon maträtt på en matsedel och själv se till att näringsvärdet ändå blir lagom. Rikligt med förslag till lämpliga mellanmål ingår också i boken.

Vad skall jag äta om jag har sockersjuka

är granskad av docent Yngve Larsson i Svenska Diabetesförbundets medicinska råd.

*Boken finns i varje bokhandel
och kostar bara 8:75*

Ansvarig utgivare:

Nancy Eriksson

Redaktion och expedition:

Majorsgatan 10

Stockholm Ö

Telefon 61 39 49

Postgiro 50 07 75

Annonsavdelning:

Manhemsvägen 7

Sollentuna

Telefon 35 42 18, Stockholm

Redaktionskommitté:

Gunnar Engleson

Nancy Eriksson

Gunnel Rathsman

Medicinska medarbetare:

Docent, med. dr Gunnar Engleson

Allhelgona Kyrkogata 10, Lund

Överläkare, med. dr Alb. Grönberg

Brättevägen 4, Vänersborg

Prenumerationspris:

7: — kr. pr år

Utkommer i månaderna

februari, april, juni, augusti,

oktober och december

Tryck:

Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet:

Majorsgatan 10

Telefon 61 39 49

Stockholm Ö

Kontrollgirokonto 90 09 01

Ordförande:

Riksdagsledamoten

Fru Nancy Eriksson

Roslagsgatan 11, Stockholm Va

Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:

Byrådir. Alexis Åsbrink

Nyodlingsvägen 16, Bromma

Telefon 26 40 24, Stockholm

Sommaren är åter här. Semestern väntar då vi skall samla krafter för en kommande vinter.

DIABETES

Organ för Svenska Diabetesförbundet

Nummer 3, juni 1959, årgång 9

Innehåll

Sjukförsäkringen och diabetikerna av <i>Alexis Åsbrink</i> . . .	3
75.000 kronor till diabetesforskning från forskningsfonden	6
Hemsjukvården i Stockholm moderniseras	9
Svenska Folket håller sina dietlistor dåligt	11
Från våra föreningar	14
Förvaltningsberättelse för år 1959 från styrelsen för Svenska Diabetesförbundet	22
Revisionsberättelse	26
Förvaltningsberättelse från styrelsen för Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond	29
Tidskriften Diabetes	32

TES-TAPE

Urinsocker
test
på 60 sekunder

Lilly

Riv av en bit Tes-Tape, doppa remsan i provet, vänta 60 sekunder, jämför med kassetten färgskala. Anger färgen $1/2\%$ eller mera, vänta ytterligare 60 sekunder för slutgiltig jämförelse. Inga provrör, ingen uppvärmning, inga reagenser — provet är klart.

Tes-Tape är ett indikatorpapper, som i en skala från ljusgult över grönt till mörkblått anger glykoshalten i urin. Färgreaktionen bygger på ett enzymssystem, som reagerar specifikt för glykos.

Tes-Tapekassetten innehåller ca 4 m remsa och kostar Kr 11.50* (riktpris). Kostnaden per prov bestäms alltså av den använda remsans längd.

Tes-Tape finns på apotek och i vissa sjukvårdsaffärer.

OBS! Nu med svensk bruksanvisning på plastkassetten.

* Fr. o. m. 1 jan. 1959 kr 10.60 (riktpris)

ELI LILLY AND COMPANY, U. S. A.

Generaldistributör

APOTEKSVARUCENTRALEN VITRUM AB
STOCKHOLM 12

Sjukförsäkringen och diabetikerna

Sjukförsäkringen har vi ju beröring med när vi går och får pengar på våra kvitton på sjukhjälpstulgifter. Landets cirka 650 sjukkassor betalar ut ungefär en miljard kronor per år för sådana kvitton. Pengarna till dessa utbetalningar får sjukkassorna med ungefär hälften från de försäkrade, d. v. s. från praktiskt taget hela svenska folket, eftersom försäkringen är obligatorisk och allmän. Som ni vet, så betalar vi detta på skattsedlarna. En fjärdedel av beloppet — i mycket runda siffror — kommer från arbetsgivarna, som betalar 1,14 % av de anställdas löner till sjukförsäkringen. Den återstående fjärdedelen, som alltså rör sig om cirka 250—275 miljoner kronor per år, betalas av staten såsom ett direkt statsanslag, beviljat av riksdagen i statens årliga budget. Av detta statsanslag gick under år 1957 ungefär 83 miljoner kronor åt till att betala statens del av kostnaden för vad de försäkrade fått för sina kvitton på läkarvårdskostnader. Statsanslag utgår med hälften av vad sjukkassorna betalar för detta slag av sjukhjälpstulgifter. Resten av statsanslaget gick till de övriga

slagen av sjukhjälpstulgifter, såsom sjukpenning, sjukhusvård m. m.

Den 2 juni 1958 överlämnade den av Kungl. Maj:t tillkallade utredningsmannen, generaldirektören och chefen för riks-försäkringsanstalten Åke Natt och Dag ett förslag om ersättning från sjuk-kassa för utgifter för vissa laboratorieundersökningar. Landets främste expert på sådana här frågor uttalar därvid bl. a., att hans undersökningar av denna fråga få anses visa, att en ovedersäglig brist ligger i att återbäringsrätt saknas för kostnaderna för laboratorieundersökningar. Utredningsmannen föreslår, att laboratorieundersökningarna skall intagas i sjuk-kassetaxan och ersättas med tre fjärdedelar av taxebeloppet. Kostnaderna för statsverket skulle kunna beräknas bli ungefär 625.000 kronor per år för staten. Det ovan-nämnda statsanslaget på 83 miljoner kronor för läkarvårdskostnader skulle sålunda öka med mindre än tre fjärdedelar av en miljon kronor. Sett mot bakgrunden av statens totala årskostnad av 250—275 miljoner kronor för sjukförsäkringen är ju beloppet proportionsvis ännu mindre, så några statsfinansiella skäl borde inte

kunna återopas för en ur rättvisesynpunkt så befogad åtgärd som att genomföra utredningens förslag om återbäring av kostnader för laboratorieundersökningar. Det bör tilläggas, att de sockersjukas laboratorieprov utgör endast en del av de prov, som härigenom skulle bli mindre betungande för sjuka människor.

Det har frågats om ersättningarna från sjukkassa för vård hos Svenska Diabetesstiftelsens sjukhem. Här om kan sägas, att sjukhemmet icke är sådan sjukvårdsinrättning, som meddelar i sjukförsäkringslagens bemärkelse ersättningsberättigad sjukhusvård. Någon ersättning för sjukhemsvården kan sålunda icke lämnas. Där emot ger sjukkassorna ersättning för den läkarvård, som lämnas vid sjukhemmet. Denna ersättning utgår till varje patient med för närvarande 6 kronor för varje dag, som ersättningsberättigad läkarvård meddelas. Denna ersättning får patienterna emellertid icke behålla, den går direkt till sjukhemmet såsom ett tillägg till de avgifter, som betalas av patienterna. Om inte denna återbäring från sjukkassan gick till sjukhemmet, skulle man vara tvungen att ta ut högre avgifter av patienterna för att få ekonomin att gå ihop.

Till slut några ord om ersättning från sjukkassa om en diabetiker blir sjuk under resa utomlands. Sådan ersättning utgår — liksom beträffande icke-diabetiker — alltid under förutsättning att vårdbehovet uppkommit utomlands och inte fanns vid avresan. Därför kan t. ex. en diabetiker inte få ersättning för sina eventuella

rutinmässiga besök för kontroll av socker i blod eller urin i utlandet. Skulle han däremot få coma eller andra sviter av sin diabetes och få kostnader därför, så ersätts detta av sjukkassa enligt de särskilda bestämmelser, som gäller för sjukvård och läkarvård utomlands, varjämte sjukpenning utgår enligt vanliga regler. Att man är diabetiker innebär sålunda inte att man har ett vårdbehov, utan detta får man först, när man blir sjukskriven. De flesta har väl hört, att man i något sammanhang skall tala med sjukkassan innan man reser. Detta gäller emellertid endast när man är sjukskriven och uppbär sjukpenning. Då måste man fråga sjukkassan om lov att resa utomlands, annars kan man riskera att få sjukpenningen indragen. Det är ju dock — vare sig det är fråga om diabetiker eller icke-diabetiker — undantagsfall, att man ifrågasätter att resa utomlands medan man är sjukskriven. I Danmark, Island och Norge går man till närmaste sjukkassa där man är i utlandet och visar helst upp sitt sjukassebesked och får betalt för sina sjukvårdsutgifter, där man är. Man kan alltså inte komma med kvitton och få något betalt i Sverige efter hemkomsten. För ev. utgifter i England får man inte heller betalt av svensk sjukkassa, man måste alltså se till, att man begagnar sig av sådan vård, som ges utan kostnad i England. Men kostnader i övriga utlandet får man ersättning för hemma i Sverige mot avlämnande av kvitton på utgifter, utom i Sovjet, där man inte får betala för sjukvård, utan får den gratis.

Frihet

från
ängslan

-frihet att njuta av livet

Med CLINITEST och ACETEST kan Ni var som helst och när som helst undersöka urinen med avseende på socker och syra.

CLINITEST

för socker i urinen.

En CLINITEST - reagentt placeras i ett provrör med 5 droppar urin och 10 droppar vatten. Jämför 15 sekunder efter det att reaktionen har upphört färgen i provröret med CLINITEST färgskala.

ACETEST

för syra i urinen.

En droppe urin placeras på en ACETEST-reagentt. Jämför efter 30 sekunder färgen med ACETEST färgskala.

CLINITEST och **ACETEST** finns på apotek.

AMES
COMPANY
LONDON LDT

75.000 kronor till diabetesforskning från forskningsfonden

Svenska diabetesförbundets styrelse beslöt att dela ut 74.920 kr. till diabetesforskning. Vidare beslöt man hemställa till socialministern att i enlighet med den statliga utredningens förslag genomföra ersättning från sjukförsäkringen för laboratorie- och kostnaderna.

De beslutade anslagen tillföll:

Bo Hellman, Uppsala, med. lic., Claes Hellerström, d:o, med. kand., 6.000 kr.: Undersökning över: A) Kvantitativa studier av insulacellernas funktionstillstånd och B) Den langerhanska övävnadens numeriska och volumetriska fördelning med hänsyn till insulastorleken; jämförande studier av mäniskor - råttor och normala samt congenitalt diabetiska möss.

Bertil Scherstén, Karlskrona, docent, 7.000 kr.: För arbete i samband med sockersjukeundersökningen i Blekinge.

Fritz Linder, Skärhamn, dr, 7.000 kr.: Förbättringsarbete av den automatiska injektionspistolen.

Denis Ikkos, Stockholm, docent, Rolf Luft, d:o, docent, 15.000 kr.: Undersökning över kolhydratomsättningen hos diabetiker och icke diabetiker före och efter hypofysectomi.

G. Hultquist, Uppsala, professor, 920 kr.: Undersökning över möjligheten att åstadkomma selektiv skada på de Langerhanska öarnas alfa-celler.

E. Hultman, Stockholm, lasarettsläk., 7.000 kr.: Fortsatt studium av en av forskaren införd ny metod för bestämning av blodsocker och tillämpning av denna metod vid fall av diabetes.

Björn Sjögren, Göteborg, docent, 5.000 kr.: Studier över njurfunktionen vid den diabetiska njursjukdomen med särskild hänsyn till njurfunktionen efter hypofysectomi.

S.-E. Fagerberg, Göteborg, med. lic., B. Hood, d:o, docent, 10.000 kr.: Plasmakemiska undersökningar vid tidigt uppträdande, svåra

diabeteskomplikationer från ögon, njurar och perifera nerver.

Alvar Sannborg, Göteborg, doc., Ingrid Ernest, d:o, med. lic., 5.000 kr.: Undersökning rörande olika dieters inflytande på blodlipidhalten, särskilt halten av icke esterbundna fettsyror, vid åldersdiabetes.

Yngve Larsson, Stockholm, doc., 3.000 kr.: Studieresa till Förenta Staterna och Kanada för att där vid olika medicinska forskningscentra studera aktuella vård- och behandlingsproblem vid juvenil diabetes mellitus.

Gunnar Engleson, Lund, docent, Tor Lindberg, d:o, med. kand., 8.000 kr.: Undersökningar över sambandet mellan polysaccharider, heparinoida substanser, basofila leucocyter och uppträdande av diabetiska senkomplikationer.

Eugen Strömberg, Stockholm, med. lic., 1.000 kr.: Undersökning av de rytmiska växlingarna i ögontryck hos diabetespatienter.

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd HELINOS injektionspistol för smärtfri injektion!

● det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.

● kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.

● steriliserbar utan isärtagning.

● vid förlitning behöver endast glascylindern utbytas.

● tätslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen

● enklare att sköta än en vanlig spruta och ger garanterat smärtfri injektion

Godkänd av Sv. Diabetesförbundet
Pris 46: 30 inkl. metallbehållare

Säljes genom apotek, sjukvårdsaffärer, Sockersjukas Föreningar eller direkt från

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN.
Tel. Varekil 702 24

HUVUDVÄRK?

ALBYL
hjälper

**Vill inte
Ni också
pröva nya
sötningemedlet
bitsocketter**

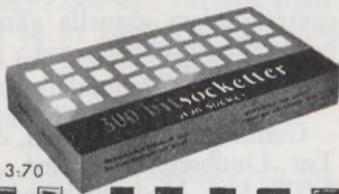
utan socker

Här får Ni möjlighet att pröva ett sötningemedel av ny typ, som absolut inte har någon bismak och som kan användas på många sätt i kosten — i drycker, till matlagning och till bakning.

Bitsocketter innehåller natriumcyklamat och sackarinnatrium. Det höjer inte blodsockerhalten och innehåller inga kalorier. Bitsocketter tillverkas av AB Sunco, ett dotterföretag till läkemedelsfabriken Astra.

*Sänd in kupongen så
får Ni gratis en fick-
förpackning med 100
Bitsocketter samt
receptblad*

Fickförpackning à 100 st. riktpreis 2:25

Ekonomiförpackning à 300 st. riktpreis endast 3:70

Kupong

Till AB Sunco, Ävägen 14, Göteborg 18

v. g. sänd gratis en fickförpackning med 100 Bitsocketter utan socker

Namn

Adress

Postadress

Hemsjukvården i Stockholm moderniseras

Hemsjukvården i Stockholm står inför en omfattande omorganisation. Planerna är uppgjorda efter försök ute i landstingen och efter erfarenheter från USA och Finland. Vid Stensgårds sjukhus i Helsingfors finns en särskild »hemavdelning», där patienterna under läkarkontroll vårdas i sina hem. Det gäller framför allt kroniskt sjuka. Systemet har gett mycket goda resultat.

Personalen på Stensgårds »hemavdelning» består av en läkare, tre sjuksköterskor och fyra hemvårdarinnor. »Hempatienternas» antal är 30. Hela sjukhuset tar 400.

Läkaren, som är direkt knuten till sjukhuset, har ingen annan tjänst där, utan ägnar sig uteslutande åt hempatienterna. Han åker på rond varje dag. Patienten får läkarbesök i regel var fjärde dag, men doktorn kan också komma varje dag om han anser det befogat. Sköterskan ser till patienten dagligen.

Behöver ej köa

På Stensgårds sjukhus anser man att patienter lämpliga för det här systemet är framför allt hjärtsjuka. Reumatiker och sockersjuka passar också utmärkt och likaså magsårspatienter, såvida det inte är deras förhållanden hemma som framtingat magsåret.

Blir en hemvårdad patient sämre kan han omedelbart komma in på sjukhuset igen. För undersökningar som inte kan göras i hemmet behöver han inte köa på poliklinik och mottagning.

I Stockholm planerar man att lägga upp hemsjukvården efter ett modifierat Helsingforssystem. I dagarna kommer sjukhusdirektionens stora utredning om hemsjukvården. När den blivit klar och studerat beräknar man att sätta i gång så fort som möjligt. I årets stat finns en särskild summa anslagen för detta.

Hemsjukvården i Stockholm skulle läggas upp på bredare bas än den i Helsingfors. Betydligt fler patienter skall kunna vårdas hemma.

Borgarrådet Folke Kyling har varit i Helsingfors och studerat Stensgårds »hemavdelning».

— Det är en mycket intressant verksamhet och jag fick många goda uppslag, säger hr Kyling. Omorganisationen i Stockholm kommer framför allt de kroniskt sjuka till godo, hoppas vi. Men också akut sjuka skulle snabbare kunna komma från sjukhusen, när de har utsikter till fullgod vård hemma.

Läkarna som sköter »hempatienterna» i Stockholm skall inte vara knutna till ett speciellt sjukhus. I stället kommer det att framför allt bli läkarna från förorter- nas läkarcentraler som med hjälp av sjuksköterskor och hemsamariter vårdar »hempatienterna».

Blir den hemvårdade patienten sämre gör man som i Helsingfors: patienten förs snabbt tillbaka till sjukhuset.

STOPP!

inga förband innan såret rengjorts

behandla först med **septinal**

Det borde vara självklart att ett sår ska rengöras och desinficeras innan man sätter på ett förband eller ett plåster — det finns praktiskt taget inga »rena» sår. Kniven som man skär sig med, träbiten som man får stickor från . . ., allting kan framkalla sårinfektion. Följ läkarens råd och rengör såret med Septinal — en fettfri och vattenlöslig sårsalva — och Ni har ett effektivt, modernt sårskydd.

Septinal dödar bakterierna

I Septinal ingår det starka desinfektionsmedlet Septin (s. k. invertsåpa) som har en snabb bakteriedödande effekt. Kom ihåg: den första förutsättningen för att ett sår skall läkas utan komplikationer är att det blir omsorgsfullt rengjort.

Septinal går på djupet

Det i Septinal ingående desinfektionsmedlet Septin har en stark ytspänningsnedsättande effekt som gör att *Septinal tränger in* i sårets alla skrymslen!

Skyddande hinna som läker

Septinal torkar till en smetfri skyddande hinna över såret. Hinnan hindrar smuts och bakterier att tränga in i såret men tillåter att fuktighet avdunstar. I många fall behövs ej annat förband än Septinal-hinnan.

Doktor Tage Hedberg, Uddevalla, studerar här tillsammans med diabetesföreningens ordf. hr Henry Persson, Uddevalla, och docent Gunnar Engleson en del matvaror speciellt sammansatta för diabetikerna.

Svenska folket håller sina dietlistor dåligt

Svenska folket är tyvärr kända för att hålla de dietlistor de blir förelagda dåligt, sade docent Gunnar Engleson, Lund, då han i Uddevalla Folkets hus talade över ämnet »Vad vet vi om sockersjuka?» Det är ju så att varje sockersjuk, då han söker för sin sjukdom får en dietlista som det gäller att hålla. Det slarvas dock betänkligt i detta avseende hos oss svenskar, sade docenten vidare. Tyvärr är det ju också så att diabetes mellitus, eller sockersjuka, är en i vårt land allt vanligare sjukdom.

Den vanligaste åldern för sockersjuka är i 55—60-årsåldern och oftast uppträder den något tidigare hos kvinnor än hos män. Man

beräknar också att endast fem procent av alla sockersjuka är barn.

Symptomen

De viktigaste symptomen för denna sjukdom är ökad törst, stora urinvolymer, trötthet och avmagring. Särskilt vanlig är sjukdomen hos feta människor. Fetma och sockersjuka hör nämligen ofta ihop, sade docent Engleson. 60—70 proc. av de som insjuknar och är över 40 år är som regel för feta. En kvinna som föder ett stort barn, d. v. s. ett barn som väger över 4,5 kg, är också ofta mottaglig för denna sjukdom. Många gånger kan symptomen inte påvisas förrän 5—10 år efter födseln ifråga.

Behandlingen

Vid behandlingen av diabetes är insulinet det viktigaste. Injektioner är ju alltid ett tråkigt kapitel, sade talaren, men kan man framställa insulinet i syntetisk form så är det sannolikt att steget inte är långt tills man även skall kunna framställa det i tablettform. Givetvis kommer dessa tabletter att medföra vissa nackdelar men handhaves de med försiktighet så kommer de att bli mycket bra. När insulinet kommer i tablettform är dock omöjligt att förutsäga i dagens läge, sade docent Engleson. En annan viktig sak är om kroppen kan producera insulinet själv. Detta produceras i bukspottskörteln och kan kroppen göra detta så slipper man, till en viss del, mindre mängder injektioner av insulinet. Kroppen kan också timreglera insulinet bättre än vad det injekterade kan.

Dietlistan

Den sockersjukes dietlista tillåter den sjuke att äta av all sorts mat i tillräckliga mängder. Dock rent socker undantaget. Bröd, potatis, mjölk och frukt bör dock hållas i de proportioner som dietlistan utvisar. Viktigt är också att man i början väger allting man äter. Då är det lättare sedan att friska upp sitt »kaloriminne» om det skulle behövas. Hos en del äldre diabetiker kan det i en del fall räcka med en diet, som innebär en kaloriminskning, vilken leder till viktminskning. Hos de flesta är det dock nödvändigt med insulinbehandling. Detta gäller sär-

skilt barn och yngre människor med sjukdomen. Det är viktigt att framhålla att insulinbehandling ej medför befrielse från dietbehandling. Dieten är minst lika viktig och får aldrig försummas.

Kroppsrorelserna

En annan viktig detalj då det gäller behandlingen av sockersjuka är kroppsrorelserna. Ju mer man rör sig desto mer socker förbrännes i den sjukes kropp. Som sockersjuk skall man ha motion, betonade docent Engleson. Som yngre skall man gärna idrotta en del. Det går att förena sport med sockersjuka.

Komplikationer

Sockersjukan kan ibland leda till komplikationer. Särskilt när sjukdomen stått i många år. Dessa komplikationer består i ögonförändringar, njursjukdomar och tendens till s. k. åderförkalknings-sjukdomar. Bästa sättet att förebygga uppkomsten av dessa sjukdomar är en noggrann skötsel och övervakning av diabetessjukdomen. Kontrollen hos läkaren är en viktig stolpe för diabetikerna, slutade docent Engleson sitt anförande.

Diabetesfilm

Diabetesföreningens i Uddevala med omnejd ordförande, herr Henry Persson, hälsade docenten välkommen före anförandet och tackade efteråt för det lärorika anförandet han gett. Kvällen avslutades med två diabetesfilmer.

ETT SÖTNINGSMEDEL UTAN BISMAK:

SOCKATIN Tabletten

Liten, svensktillverkad tablett med stor verkan och till cirka halva priset av liknande utländska fabrikat på svenska marknaden.

Har Ni provat Sockatin-Strö till gröt eller bak?

SOCKATIN N, pris: 100 st. kr. 1:75; 1.000 st. 13:50; 2.000 st. 24:00

SOCKATIN pris: 100 st. kr. 1:55; 1.000 st. 11:50; 2.000 st. 20:50

SOCKATIN-STRÖ, pris pr burk 3:—

Deklaration

SOCKATIN N	SOCKATIN
Natriumcyclamat .. 51 mg	Calciumcyclamat .. 49 mg
Cyclamatsyra 10 mg	Sackarin 4 mg
Sackarin 7 mg	

Finns SOCKATIN N, SOCKATIN eller SOCKATIN-STRÖ ej på Edert apotek sända vi gärna portofritt order på minimum 10:00 kr. eller däröver.

FERTIN

FARMACEVTISKA PREPARAT

Telefon 130 03 - Vitemöllegatan 7 H - MALMÖ

GLACE

för

DIABETIKER

framställd av högvärdiga mjölkprodukter med sorbitol som sötningsmedel. Finns i 1/2-liters förpackning i frysdisk i Eder affär.

GLACEBOLAGET AB

STOCKHOLM

GLUTEN- SKORPOR

finnes nu
till ett lågt pris i alla välsorterade Reform- och Råkostaffärer av vår kvalitetstillverkning. Om Er affär ej skulle ha dessa — bed dem ringa eller skriva till oss.

DAHLBERGS RÅNTILLVERKNING

Badstrandsvägen 26, Stockholm K
Tel. 50 52 99 - 46 81 47

från våra föreningar

GÖTEBORG

Göteborgsföreningen som i år kan se tillbaka på en 15-årig tillvaro, firade denna med att på Kristi Himmelfärdsdag bjuda sina medlemmar på en bussfärd. Cirka 200 medlemmar inkl. anförvanter hade tecknat sig för utflykten. Utav dessa var det en busslast från Uddevalla som under Henry Perssons ledning mötte upp. Musik och underhållning fanns också med från Uddevalla, vilket förhöjde stämningen. Alingsåsföreningens energiske V. Bernhard hade fått 14 medlemmar med sig och anslöt sig till göteborgarna redan vid starten. Bröderna Josefsson från Alingsås svarade för musik och underhållning, och under deras ledning steg allsången högt i skyn. Jönköping var representerat genom Herman Rubinstein, som var mycket nöjd med resan.

Vi startade kl. 8 från Göteborg

med strålände väder och med fyra välpackade bussar ställdes färden över Göta Älvbron in på den nya rikstsvåan mot Kungälv, den gamla staden där Nordens kungar i år skall samlas. Vid Svanesunds färja hade vi tur och kunde köra ombord nästan direkt. Vid detta färjeläge kan det ibland vara flera timmars väntetid.

Vårt mål var bland annat att besöka Helinosfabriken i Skärhamn för att se hur våra nya insulinsprutor tillverkas, för oss lekmän var det en driven automatik som dr Linder och hans högra hand verkmästare Henninger skaffat sig för tillverkning av detaljerna till sprutan, enbart tillverkningen av en injektionsnål omfattade cirka 10 olika arbetstempon.

Efter ett tvåtimmars uppehåll vid Helinosfabriken tog vi åter plats i våra bussar vars antal nu blivit fem efter att vännerna från Uddevalla sällat sig till vår karavan.

Färden gick vidare till restauranterna Nolvik och Tjörngården där vi skulle spisa lunch.

Municipalfullmäktiges ordf. folkskollärare Arvidsson hälsade oss välkomna till Tjörn och lämnade en del upplysningar om öns folkmängd, flotta och näringsliv, folkskollärare Arvidsson kom så in på Helinosfabriken och dr Linder som förutom sin verksamhet på fabriken dessutom är tandläkare på ön, att Tjörnborna är nöjda med dr Linders arbete och stolta över Helinosfabriken och dess tillverkning omtalade folkskollärare Arvidsson i sitt tal.

Lunchen smakade bra och vi var belåtna med förplågnaden, vilket flera av deltagarna poängterade.

Vi tog farväl av vårt trevliga värdfolk och begav oss sedan till Rönnängs idylliska fiskesamhälle där vi gonade oss i solen, prövade vår lycka med spinnspö som mest resulterade i bottenapp, men kanske var det en ren artighet mot yrkesfiskarna, så inte tror jag att det var mindre åtgång på makrillen för vår skull.

Allting har ett slut och efter att ha tagit farväl av vännerna från Uddevalla anträdde vi vår hemfärd, det vackra vårvädret hade stått oss bi hela dagen, resan på Tjörn med sina blommande körsbärsträd, allt då och då skymtade vi det stora arbete som pågår i samband med broprojektet, utsikten från Skåpesundsbron bidrog till att Tjörn ännu vackrare fastnade i våra minnen från en trevlig dag tillsammans.

ÖRNSKÖLDSVIK

Norra Ångermanlands Diabetesförening höll vårmöte den 28 april i närvaro av drygt femtiotalet medlemmar. Vid mötet lämnade

doktor Rudebeck svar på ett stort antal frågor rörande sockersjukan och dess behandling, vilka medlemmarna sânt in till föreningens styrelse. Frågorna berörde vitt skilda områden såsom ärftlighet, yrkesval, komplikationer och hur man kan motverka dessa genom noggrann skötsel, kostens sammansättning m. m. Kvällen var mycket lärorik och alla gick hem med betydligt större kunskaper om sin åkomma. Då de tre arnäsfruarna Högström, Lindblad och Östman bjöd de närvarande på kaffet med hembakade utsökt goda sockerfria bakverk, insändes den sedvanliga kollekten till Diabetesförbundets hjälpstiftelse.

SIMRISHAMN

Österlens diabetesförening har hållit årsmöte på Bergengrenska gården i Simrishamn under ordförandeskap av lantbrukare Tage Olsson, Järrestad. Det blev i stort sett omval på samtliga poster och styrelsen fick följande utseende: ordf. Tage Olsson, Järrestad, vice ordf. Gunnar Nilsson, Hammenhög, kassör Nancy Almgren, Simrishamn, sekr. John Kristiansson, Borrby, samt John Tuveesson, Gyllebo. Suppl. blev Frans Svensson, Simris, och Dagmar Lundgren, Simrishamn. Till revisorer utsågs Johan Löw, Vranarp, och Bernhard Nilsson, Borrby, med Annie Persson, Grevlunda, som suppl. Till ombud vid förbundsstämman utsågs Tage Olsson med Gunnar Nilsson som ersättare.

Efter sammanträdet höll doktor Pålsson, Simrishamn, ett intressant föredrag om nervösa sjukdomar.

Från Eskilstunaföreningens årsmöte i NTO-lokalen i Eskilstuna, fr. v. Sven Lindkvist, sekreterare, Rune Sandberg, ordförande, Birger Jansson, kassör

ESKILSTUNA

Eskilstuna Sockersjueförening har haft årsmöte i NTO-lokalen. Ordf. Rune Smedberg hälsade alla välkomna och vände sig särskilt till våra inbjudna gäster från Katrineholm, Västerås, Hallstahammar, Södertälje och Köping-Kolsva. Han påminde om att ett samarbete i fortsättningen skulle vara av stort värde. Förslagsvis framkom att man eventuellt skulle göra en bussresa tillsammans under juni månad.

Som ordinarie styrelseledamöter för två år omvaldes Rune Smedberg, Birger Jansson, Holger Huselius och Karl Månsson och dessutom nyvaldes som suppl. Ingvar Andersson.

Efter årsmötesförhandlingarna serverades te, kaffe och smörgåsar. Vidare bjöds på osockrad glass från Glassbolaget. Efter detta följde ett uppskattat sång- och musikprogram av våra amatörer.

Kvällen avslutades så med en stunds dans till toner av Sven Ingvar och Arne. Mötet var besökt av 200 personer och 8 nya medlemmar inskrevs under kvällen.

UDDEVALLA

Diabetesföreningen i Uddevalla med omnejd hade årsmöte i Röda Korsets lokal den 20 februari. C:a 35 medlemmar var närvarande. Styrelsen, som omvaldes, består av ordf. Henry Persson, v. ordf. Tage

Hedberg, sekr. Aili Olsson, kassör Eric Aronsson och Bengt Andersson, Gunnar Johansson och Anna Christoffersson. Av årsberättelsen framgick, att föreningen haft 53 medlemmar. Under året har damklubben anordnat ett lotteri, som dels stärkte föreningens kassa och dels gav oss glädjen bidra med en gåva till förbundet. Den 26 november hade vi också förmånen att ha docent G. Engleson som föreläsare hos föreningen. Årsmötet beslutade, att medlemsavgiften skulle vara 10 kronor som hittills. För pensionär skulle uttas halv årsavgift, dvs. 5 kr. Efter förhandlingarna ledda av herr Folke Jonsson följde kaffesamkväm. Därefter visades den instruktiva och vackra norska färgfilmen »Jag har blivit sockersjuk». Den uppskattades mycket av deltagarna.

KARLSKRONA

Söndagen den 10 maj hade vi informationsmöte i Folkets hus. Mötet öppnades av vice ordföranden Oscar Johansson som hälsade välkommen, varvid han särskilt vände sig till dagens föredragshållare, doktor Bengt Ljungström, varefter ordet överlämnades till denne.

Doktor Ljungström inledde med att omnämna att sockersjukan varit känd i minst 5000 år och finns beskriven i fornindiska skrifter. Behandlingen av sjukdomen är lika gammal som dess existens och bestod i början av dekokter från örter och olika extrakt. Senare tillkom dietbehandling varvid man inskränkte på kolhydrattillförseln och i vissa fall på födas kaloriinnehåll, med den påföljden att

patienten nästan svält ihjäl av dieten. Härefter ökades kaloritillförseln i form av fett och grönsaker, vilket gick bra för patienten på sjukhuset, men efter utskrivningen kom han snart tillbaka med sockercoma. Barn som fick sockersjuka avled i regel inom två år. År 1921 uppfanns insulinbehandlingen av Banting och Best. Denna upptäckt hade gjorts redan tretton år tidigare av svensken Paul Sjöqvist men ej kunnat komma till användning i brist på anslag. Medellivslängden för t. ex. en sockerinsjuknad 10-åring var före dietbehandlingen 1,3 år och med denna behandling 2,6 år och med insulinbehandling 39,8 år.

Talaren beskrev vidare sockersjukans symtom och verkningssätt, vid behandlingen tillätna blod- och urinsockervärden samt tillåten diet. Vidare behandling vid nyintagning på sjukhus samt av insulinchock och coma, tablettbehandlingens resultat och nackdelar, varvid den senast tillkomna tabletten Diabense har prövats vid lasarettet på ca femtio patienter med det allmänna intrycket av långvarig och bra blodsockersänkande verkan.

Doktor Ljungström avslutade med att nämna hur behandlingsmetoderna gått stegvis framåt för att göra ett jättekliv åren 1921—1922. Vad tablettbehandlingen är värd vet vi först om några år, men forskningen pågår och försök görs som säkerligen kommer att ge resultat.

Doktorn avtackades med starka applåder och föreningens tack framfördes av Oscar Johansson.

Efter föredraget följde mötes-

förhandlingarna varvid parentation hölls över föreningens grundare, avlidne Karl-Eric Bergström och hans minne hyllades dels med en tyst minut och dels med att anslå 100 kronor till forskningsstiftelsen. Rapporter lämnades från riksförbundet, bl. a. om utanonserade 75.000 kr. för forskare varvid 16 ansökningar inkommit med begäran om sammanlagt 178.000 kronor. Vidare beslöts att föreningen skulle bekosta sommar-kolonivistelse för en flicka.

Härefter följde kaffesamkväm med gratisutdelning av fickförpackningar med sötningsmedlet Bitsocketter och Dentosal-tandkräm som skänkts av resp. tillverkare. För sång- och musikunderhållningen svarade flickorna Ann-Kristin Jönsson, Mariann Johnson och Inger Ohlsson.

KALMAR

De sockersjukas förening i Kalmar har bildats vid ett välbesökt möte på Konsumkonditoriet i Kalmar, vid vilket docent Johan Mårtensson, Kalmar, och diabetesförbundets ombudsman Paul Gröön, Stockholm, medverkade. Av det 70-tal personer som hörsammat kallelsen anmälde sig omkring 40 som medlemmar i föreningen.

Till styrelse valdes hr Oskar Jonsson, sammankallande, hr Bernt Willy Hagström, fru Eva Broberg, fröken Signe Karlsson och fru Gunhild Broman, samtliga Kalmar.

KARLSKOGA

Vid årsmötet valde Karlskoga diabetesförening Nils Andersson till ordförande. Vice ordförande

blev Bo Byman, sekreterare Linnea Sjögren, kassör Ulla Ångman.

Mötet hyllade den nyligen avlidne stiftaren av föreningen Karl Eric Bergström med en tyst minut efter det att ordf. med några ord påmint om hans arbete bland de sockersjuka. I samband med detta anslogs ett bidrag på 200 kronor att tillföras den minnesfond som bär hans namn och vars avkastning kommer en sockersjuk elev till godo som stipendier vid yrkesskolan. Även riksförbundets forskningsfond fick ett anslag på 200 kronor till hans minne.

De barn som föreningen kan få med till kolonier för sjuka barn skall få ett klädanslag av 50 kronor per barn.

Enligt årsberättelsen har föreningen under året haft 4 barn vid Hällungens koloni.

En storartad gåva har föreningen fått av Kommunalarbetareförbundets avd. 234 i Karlskoga, som skänkt 591 kronor, likaså har en insamling på Rinken gett 472:73. 1.000 lotter på riksförbundets lotteri gav ett överskott av kr. 400 och ett kaffeloteri på torget i år 1.486:07, varför inkomsterna och utgifterna har balanserat på kr. 8.404:40 med ett saldo på kr. 2.237:63.

Kursen i blindskrift pågår även i år med Sture Wiklund som lärare.

Förutom möten har föreningen varit samlad till en trevlig sillsexå vid Blinässtugan samt en luciafest i Samlingshuset.

Efter mötesförhandlingarna uppförde Kommunalarbetarnas teatercirkel »Kjolregementet på Krukeby».

Basar i Örebro

Diabetesföreningen i Örebro med omnejd har haft sin traditionella vårbasar. Den ägde rum i Rosta ungdomsgård, och utom tombola, lotterier och försäljning av en mängd trevliga handarbeten blir det servering av kaffe med hembakat bröd — både sockerfritt och vanligt — musik av ett par ungdomar och trolleriföreställning av konditor Ivar Abrahamsson. Föreningens damer har många, många arbetstimmar bakom sig, och bland det som förfärdigats märks broderade kuddar och gardiner, vackra lakan, trevliga kissekatter och ett det nättaste dockskåp, fullt möblerat och utrustat med riktiga vävda plastmattor i miniatyr. Allt detta skall nu säljas eller lottas ut för att föreningen skall få ihop

medel till sin verksamhet och kunna stödja forskningen och skicka ut diabetikerbarnen på sommarkoloni. Här ses några av de damer, som varit med och arbetat för basaren. Fr. v. fruarna Karin Kempe, Karin Thörnell, Ebba Eriksson, Sigrid Bodin och Hildur Larsson.

VÄSTERVIK

Tjustbygdens diabetesförening har hållit sitt årsmöte på studiehemmet under ordförandeskap av Stig Engström. I styrelsen omvaldes Karin Cederlund, vice sekr., och Inge Carlsson, sekr. På kassörsposten däremot blev det ny bemanning, då förutvarande kassör avsågt sig uppdraget på grund av sjukdom. Ny kassör blev Magda Lapidus.

Av verksamhetsberättelsen framgår bland annat att kassan balanserat på 1.533:32 med ett överskott på 656:44. Medlemsantalet var vid årsskiftet 42.

Under året har föreningen bytt namn från Föreningen för Sockersjuka i Västervik m. o. till Tjustbygdens Diabetesförening. Som avslutning på mötet blev det kaffeservering, varvid även ett lotteri på en fruktkorg såldes.

MÖNSTERÅS

Diabetesförening för Stranda- bygden

Efter ett upplysande föredrag om diabetesförbundets verksamhet som hölls av ombudsman Paul Gröön, Stockholm, beslöts vid sammanträde på Brants Matsalar i Mönsterås att bilda Strandabygdens Diabetesförening. Initiativtagare till mötet var sågverksinspektör Karl Jonsson, Solberga Ålem. Organisationen blir för Ålem och Mönsterås kommuner och till styrelse valdes: maskinist Sigurd Axblom, Blomstermåla, ordf., fru Ingrid Sandell, Mönsterås, kassör, sågverksinspektör Karl Jonsson, Solberga, Ålem, sekreterare, verkstadsarbetare Allan Karlsson, Blomstermåla, vice ordförande. Revisorer blev lantarbetare Hjalmar Johansson och fru Signe Helling, Mönsterås.

VÄXJÖ

Länsförbund för sockersjuka

Vid ett möte i Folkets hus, Växjö, bildades ett länsförbund för de sockersjuka i Kronobergs län.

Fru Vivi-Anne Varg, Växjö, hälsade först på interimstyrelsens vägnar dagens föredragshållare, ordf. i Blekinge länsförbund för sockersjuka hr Yngve Stranke, och mötesdeltagarna välkomna. Herr Stranke talade sedan om de sockersjukas problem och deras berättigade krav på samhället samt belyste på ett klagörande sätt efter vilka riktlinjer föreningen i Blekinge arbetar. Efter föredraget visades färgfilm från Hällungens sommarhem för sockersjuka barn.

Till styrelse för Kronobergs läns sockersjuförening valdes butikschef Karl-Gustav Johnsson, ordf., elektriker Lennart Creutz, v. ordf., fru Elsie Eklund, sekr., fru Gunvor Theander, v. sekr., butiksbiträdet Ernst Bringselius, kassör, fru Mirjam Persson, v. kassör, fru Vivi-Anne Varg, fröken Anne-Marie Lekander, fru Edla Petersson, samtliga Växjö, samt hr Erik Bengtsson, Kosta.

Den nystartade föreningen beslöt att inom närmaste tiden anordna ett nytt möte, till vilket man skulle söka få någon i de sockersjukas problem insatt läkare att hålla föredrag.

BORÅS

Borås diabetesförening har hållit årsmöte på Park hotell under ordförandeskap av hr Sven Carlsson, Borås. Av styrelseberättelsen framgick, att föreningen har ett 80-tal medlemmar. Sistlidna sommar bekostade föreningen delvis vistelsen för ett barn på Göteborgs diabetesförenings sommarhem Hällungen vid Ucklum. Vid Svenska diabetesförbundets kon-

gress i Malmö representerades föreningen av sin ordförande. Föreningens sammankomster under året var välbesökta. Vid dessa hade förekommit förutom vanliga förhandlingar även filmförevisningar, sång och musik etc.

Vid företaget val utsågs till ordförande hr Sven Carlsson. De övriga styrelseledamöterna omvaldes. Föreningens räkenskaper balanse- rade på 1.982 kr. med en behållning av 610 kr.

Efter de interna förhandlingarna underhöll fru Anna Johnsson med sång och musik. Vid kaffet utlottades en vacker fruktkorg, som vanns av fru Karin Karlsson, Sjömarken.

Borås diabetesförening har startat en stor pappersinsamling i Borås. Man skall samla in 50 ton papper, om det går som man planerar, berättar kassören i föreningen, stationsföreståndare L. Wetterlund.

— Vi har lagt upp insamlingen systematiskt och går igenom stadsdel efter stadsdel. När vi finkammat Borås, fortsätter vi med omgivningarna — alltså neråt Mark och upp mot Fristad. Medlen, som vi får in, skall gå till sockersjuka barns kolonivistelse.

Vi brukar sända barnen till kolonier, som drivs av diabetesföreningarna i Göteborg och Malmö. Så blir fallet även i år. De som vill till sommarkoloni kan kontakta mig, säger hr Wetterlund och håller tummarna för att pappersinsamlingen skall ge ett gott netto.

HÄLSINGBORG

Diabetesföreningen i Hälsingborg m. o. har haft månadsmöte i Temperancelokalen.

Ordf. meddelade att föreningen som gåvor erhållit 50 kr. av Socialdemokratiska kvinnoklubben, 10 kr. av fru Karin Andersson i kvinnogillet. Mötet beslöt översända 400 kr. till barnkolonin för sockersjuka i Höllviksnäs. Åtta medlemmar begärde inträde i föreningen och hälsades välkomna. Rapporter från riksförbundet upplästes, där särskilt ansökningarna till forskningsbidraget på 75.000 kr. tilldrog sig intresse. Efter förhandlingarna berättade och visade fröken S. Hansson en film från en resa i Orienten. Kvällen avslutades med samkväm.

Etablissements Gringoire

Är Frankrikes äldsta och största fabrik för tillverkning av Biscottes med och utan gluten (goda rostade glutenbröd pris 8 öre st.) samt Pain d'epices au Miel = Honungsbröd 10 öre st.

Biscottes au gluten rekommenderas av läkare för korpulenta och sockersjuka.

Levereras till sjukhus, vilohem, hotell och restauranger. Erhålles hos 1:a klass livsmedelshandlare från Ystad till Gällivare i alla Tempofaffären.

Engros från

Arvid Nordquist HAB, Sthlm
Nordiska Kompaniet, Sthlm
Tubbin & Melander, Norrköping

Svenska
Diabetesförbundet

Styrelsens förvaltningsberättelse

verksamhetsåret

1 januari 1958

— 31 december 1958

Förbundsstyrelsens säte har under året varit förlagt till Stockholm. Verksamhetsåret är det första av de två år, som omfattas av perioden mellan riksstämmorna 1958 och 1960.

Vid riksstämman i Malmö omvaldes till förbundsordförande riksdagsledamoten fru Nancy Eriksson, Stockholm. Styrelsens sammansättning i övrigt blev efter verkställd konstituering:

Från lokalföreningen i Stockholm (arbetsutskottet)

Ordinarie:

Fröken Gunnel Rathsmann, herrar Alexis Åsbrink (kassaförvaltare), Stig Taube (sekr.), Bertil Johansson (v. sekr.).

Suppl.:

Herr Albin Larsson (1:e v. ordförande), fru Britt-Lis Lindqvist.

Från lokalföreningar:

Ordinarie:

Herrar Yngve Stranke, Karlskrona (2:e v. ordf.), Bertil Nycan-

der, Örnsköldsvik, Nils Strid, Norrköping, Harry Boström, Göteborg, Rune Johansson, Göteborg, Gunnar Engleson, Lund, och Martin Lindström, Skellefteå.

Suppl.:

Herr Sven Durén, Uppsala, fru Signe Andersson, Hälsingborg, och herr Herman Rubinstein, Smålands Taberg.

Till revisorer valdes, ordinarie:

Aukt. rev. B. Lindeberg, Stockholm, och herr Sören Grawelli, Eskilstuna. *Suppl.:* Aukt. rev. Barbro Werthén-Kylin, Stockholm, och herr Evert Hultqvist, Gävle.

Styrelseledamoten Martin Lindström har avlidit under året.

Riksstämman

Förbundet sammanträdde till riksstämma i Malmö den 24—26 maj 1958 (pingsthelgen) under Malmöföreningens utmärkta värdskap. 40 st. stämooombud deltog i stämman, och i övrigt gästades

denna av ett stort antal intresserade förbundsmedlemmar. Som särskilt inbjudna bevistades stämman av förbundets grundare, fröken Therèse Sandin, Landskrona, och förbundets 1:e hedersledamot avdelningschef Sven Norberg, Göteborg.

Vid stämman behandlades bl. a. 7 styrelseförslag och 5 motioner. Vissa ändringar företogs i förbundets stadgar, gällande dels § 4 med utvidgning av inträdesrätten till förbundet och dels § 11 vari bestämdes att riksstämman utser för två år två revisorer, därav en auktoriserad revisor och två revisors-suppleanter, därav en auktoriserad revisor, bosatta på den plats, där förbundsstyrelsen har sitt säte.

Av förbundets forsknings- och hjälpfonder bildades fristående stiftelser, av vilka forskningsstiftelsen skall stå under Överståthållarämbetets kontroll.

Docent Gunnar Engleson höll ett med stort intresse emottaget föredrag: Social-medicinska synpunkter på diabetes. Herr Yngve Stranke gav en utförlig rapport om de påbörjade sockersjukeundersökningarna i Blekinge.

Avgående styrelseledamöterna Eric Carlsson, Halmstad, och Sören Grawelli, Eskilstuna, avtackades vid riksstämmans slut av förbundsordföranden för ett långvarigt och intresserat arbete i förbundet.

Stämman gjorde under pingst-aftonens eftermiddag ett studiebesök på Malmöföreningens sommarkoloni för sockersjuka barn, var-efter föreningen bjöd på kaffe på Höllvikshus. Malmö stad gav på

kvällen middag för riksstämmans deltagare under förnämligt värdskap av stadsfullmäktiges ordförande S. A. Johansson.

På annandag pingst reste stämmodeltagarna över till Köpenhamn för ett studiebesök på Nordisk Insulinlaboratorium och Niels Steensens Hospital för sockersjuka och inbjöds efteråt av Nordisk Insulinlaboratorium till mottagning med lunch på Den Kongelige Skydebane Sölyst.

Styrelseledamoten Bertil Nycander gjorde en filmupptagning av riksstämman. Filmen utlånas kostnadsfritt till lokalföreningarna.

Styrelse- och AU-sammanträden

Förbundsstyrelsen har haft sammanträde den 24 och 25 maj 1958 i Malmö och den 12 oktober 1958 i Stockholm.

Arbetsutskottet har under året haft 9 protokollförda sammanträden.

Läkarrådet

Vid Läkarrådets sammanträde den 24 oktober 1958 i Stockholm valdes till ny ordförande dr Bo Andersson, Stockholm. Till ny ledamot invaldes dr Albert Grönberg, Vänersborg. Bland frågorna på dagordningen kan nämnas sockersjukeundersökningen i Blekinge, radioinsamlingen, råd och anvisningar för diabetessjuka skolbarn och utbyteslistor för diabetiker.

Forskningsfonden

Docent Bertil Scherstén, Karlskrona, har erhållit 7.000 kronor till undersökning av nyupptäckta fall av diabetes i Blekinge län.

Vid riksstämman år 1958 bildades Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets forskningsfond, vilken övertog förbundets forskningsfond. Enligt Stiftelsens stadgar består dess styrelse av samma personer, som utgöra Svenska Diabetesförbundets styrelse. Rörande Stiftelsens verksamhet under 1958 hänvisas till dess årsberättelse. Sammanställning av fondens och stiftelsens inkomster och utgifter framgår av bifogad tabell.

Hjälpfonden

Av inkomna ansökningar om bidrag från Hjälpstiftelsen har endast en på ett belopp av 300 kronor kunnat beviljas. Övriga sökanden har ej ansetts uppfylla de krav, som enligt stadgarna stipulerats för bidrag från Hjälpstiftelsen.

Internationellt samarbete

International Diabetes Federation höll sin vart tredje år återkommande kongress i Düsseldorf i juli 1958. Svenska Diabetesförbundet representerades av herrar Gunnar Engleson (läkarrepr.), Yngve Stranke och Bertil Nycander.

Docent Gunnar Engleson redogjorde för vissa undersökningar vid barnkliniken i Lund och doc. Y. Larsson höll ett föredrag om barndiabetes.

Nordiska Diabetikers Samarbetskommitté sammanträdde den 11 oktober i Stockholm i samband med SD:s förbundsstyrelses sammanträde. Konferensen bevistades av sekreteraren i International Diabetes Federation Mr James G. L. Jackson, England, samt av föl-

jande ombud från de nordiska länderna: Dr Alfred Hey, herrar Viggo Steenberg och Oscar Jensen, Danmark; dr med. Erling Wang, herrar Dagfin Tangen och Ivar Teig-Olsen, Norge, samt fru Nancy Eriksson, docent G. Engleson och herrar Yngve Stranke, Svenska Diabetesförbundet. Fungerande sekr. var herr A. Åsbrink. Därjämte bevistades konferensen av ett flertal av SD:s förbundsstyrelseledamöter, ombudsmannen och Diabetes redaktör herr Eisen.

Konferensen behandlade sockersjukesundersökningen i Blekinge, det internationella samarbetet, finansieringen av de olika förbundens verksamhet och standardiseringen av insulinsprutor. Vid sistnämnda frågas behandling deltog även byråingenjör Jan Thorp från Centrala Sjukvårdsberedningen.

Vid SD:s styrelsesammanträde den 12 oktober deltog konferensdeltagarna i överläggning om sjukhusvården för diabetiker.

Nästa sammanträde med kommittén skall hållas i Köpenhamn 1960. Till sekr. i kommittén intill dess utsågs kontorschef Oscar Jensen, Odense, Danmark.

Tidningen Diabetes

Tidningen har under verksamhetsåret utkommit i sedvanlig omfattning och har för närvarande en upplaga av c:a 5.000 ex. Gratis-exemplar av varje nummer utskickas till ett stort antal sjukhus, läkare och distriktssköterskor på förbundets bekostnad.

Allt flera lokalföreningar utnyttjade under året erbjudandet att prenumerera kollektivt på tidningen.

Insamlingsverksamhet

Pappersinsamlingen har på grund av vissa avsättningssvårigheter givit något sämre inkomster än föregående år, medan däremot jultian visade en starkt markerad ökning.

Slutredovisningen av 1957 års rikslotteri utvisade en nettobehållning av kronor 60.154:63. Enligt riksstämmans beslut har kronor 47.000 ställts till forskningsfondens förfogande och kr. 13.154:63 har tillförts förbundet.

Lokalföreningar

De två Stockholmsföreningarna har vid sammanträde i december 1958 beslutat om samgående från och med den 1 jan. 1959. Den nya föreningen är ansluten till förbundet och dess namn är Föreningen för sockersjuka i Stockholm med omnejd.

Nya föreningar har under året bildats i Härnösand, Höganäs, Kristianstad och Simrishamn. Antalet lokalföreningar är nu 60 st.

Föreningarna har utträttat ett intensivt och gagnarikt arbete och verksam bidragit till förbundets framgångar under det gångna året.

I Stockholm och Uppsala har föreningarna i samarbete med Tjänstemännens Bildningsverksamhet resp. Arbetarnas Bildningsförbund anordnat längre kurser om sockersjukans medicinska och sociala problem. Kurserna väckte stort intresse och samlade stort deltagareantal.

Ekonomi

Beträffande ekonomin hänvisas till bifogade bokslut och specifikationer av omkostnader.

Diverse

Förbundsordföranden inlade under första hälften av 1958 motion i riksdagens andra kammare om att de tabletter, som ges till diabetiker i stället för insulin, skulle frilistas.

Förbundet har under året samarbetat med Kommittén för utredning om läkemedelsrabattering för kartläggning av de sockersjukas medicin- och levnadskostnader. Genom lokalföreningarnas försorg utskickades till en del av förbundets medlemmar ett frågeformulär om de individuella medicinkostnaderna för de sockersjuka. Undersökningen gav 580 svar. I samband med denna undersökning utsände SD även ett frågeformulär angående andra kostnader och läkarbesök för diabetiker. Denna undersökning är ännu ej bearbetad.

Slutord

Samarbetet inom förbundet manifesterades på ett utmärkt sätt vid riksstämman i Malmö. Styrelsen känner stor tacksamhet för det gångna årets insatser.

Jämsides med de frågor som Svenska Diabetesförbundet tidigare beaktat, har sjukhusvården för diabetiker aktualiserats under det gångna året. Vid den stora utbyggnaden av sjukhusvården är det angeläget för diabetikerna, att de får sina intressen bevakade. Denna fråga måste fram till nästa års riksstämma stå i centrum för förbundets arbete.

Stockholm den 10 maj 1959

Nancy Eriksson

Revisionsberättelse

Undertecknade, som utsetts att granska räkenskaper och förvaltning för Svenska Diabetesförbundet avseende år 1958, får efter avslutad revision avgiva följande berättelse.

För fullgörande av vårt uppdrag ha vi tagit del av protokoll, räkenskaper, styrelsens förvaltningsberättelse, balans- samt vinst- och förlusträkningarna slutande på respektive kronor 336.450:82 och kronor 49.333:72, liksom andra handlingar, vilka lämna upplysning om förbundets ekonomi och förvaltning.

Förbundets räkenskaper hava siffergranskats genom undertecknad Lindebergs försorg och bank- och postgirobehållningarna hava

avstämts. Undertecknad Lindebergs granskning har även omfattat räkenskaper och förvaltning för Diabetes, De Sockersjukas Tidning, vars vinst- och förlusträkning slutar på kronor 27.230:27 och balansräkning på kr. 6.306:93.

Den av oss företagna revisionen har icke givit anledning till anmärkning med avseende på de till oss överlämnade redovisningshandlingarna eller inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av förbundets angelägenheter.

Vi tillstyrka, att riksstämman beviljar styrelseledamöterna ansvarsfrihet för det år redovisningen omfattar.

Stockholm den 8 maj 1959.

Sören Grawelli

B. Lindeberg

Auktoriserad revisor

BOKSLUT FÖR ÅR 1958

Ingående balansräkning den 1/1 1958

Tillgångar		Skulder	
Kassa	188: 99	Obet. forskningsanslag	11.500: —
Postgiro	1.884: 69	Diverse personer	3.082: 65
Bank	149.252: 07	Lotterikonto	60.000: —
Diverse personer	1.741: 10	Konvalescenthemsfond	7.000: —
Obligationer	1.000: —	Hjälpfond	1.000: —
		Forskningsfond	27.199: 03
		Kapital Konto	44.285: 17
	Kronor 154.066: 85		Kronor 154.066: 85

Vinst- och förlusträkning 1/1—31/12 1958

Utgifter		Inkomster	
Omkostnader	44.676: 15	Pappersinsamlingen	17.868: 50
Årets överskott	4.657: 57	Avgår 10 % till lokalfören. .	1.786: 82
		Pappersinsamlingen netto ..	16.081: 68
		Medlemsavgifter	4.494: 25
		Jultian	10.630: —
		Räntor	4.973: 16
		Del av Diabeteslotteriet 1957	13.154: 63
	Kronor 49.333: 72		Kronor 49.333: 72

Utgående balansräkning den 31/12 1958

Tillgångar		Skulder	
Kassa	111: 21	Obet. forskningsanslag	3.500: —
Postgiro	1.550: 22	Diverse personer	1.530: 75
Bank		Lotterikonto	138.219: 20
Postsparb. ... 7.118: 97		Konvalescenthemsfond	7.000: —
Kap.saml.räkn. 323.412: 13	330.531: 10	Hjälpstiftelse	6.084: 27
Diverse personer	3.258: 29	Forskningsstiftelse	
Obligationer	1.000: —	Saldo 1/1 1958	27.199: 03
		Årets inkomst	110.934: 53
		Summa	138.133: 56
		Årets anslag .	6.784: 70
		» kostn. .	175: —
		131.173: 86	
		Kapital Konto	
		Saldo 1/1 1958	44.285: 17
		Årets överskott	4.657: 57
	Kronor 336.450: 82		48.942: 74
			Kronor 336.450: 82

SPECIFIKATION AV OMKOSTNADER

	1/4—31/12		
	1956	1957	1958
Resor och tillhörande kostnader för följ. ändamål:			
Riksstämman	2.883: 35		5.075: 25
Styrelsesammanträde, 1 st.	2.883: 70		1.573: 90
Styrelsesammanträden, 2 st.		3.182: 50	
Arbetsutskottets sammanträden	108: 86	147: 07	110: 16
Läkarrådet	337: —	231: —	409: 50
Ombudsman	61: 70	2.456: 25	1.666: 10
Styr.-led. m. fl. till lokalfören. sammanträden .	293: 70		148: —
Internat. Diabetes Federations kongress			3.283: 90
Internordiska sammankomster	794: 30		55: —
	6.341: 61	6.016: 82	12.321: 81
Kansli och ombudsman	10.530: 31	22.454: 88	26.114: 26
Bildande av lokalföreningar		348: 81	449: 30
Styrelsearvoden	2.693: 75	2.925: —	2.400: —
Revision och siffergranskning	150: —	75: —	150: —
Garantiförsäkring av kassaförvaltare	107: —	107: —	
Duplicering, skrivarbete, kontorsmateriel	1.315: 85	352: —	42: 75
Porto	464: 50	82: 60	89: 50
Telefonsamtal	335: 78	66: 30	11: 28
Hyllningar, blommor, kransar, telegram	146: —	82: 90	63: 25
Kostnader vid uppvaktning hos myndigheter o. dyl. sammanträden	86: 69		159: —
Annonser och propaganda	45: —		
Annonser angående ombudsman.....	198: —		
Årsavgift till International Diabetes Federation		445: 85	
Kostn. för utställn. »Medicin o. teknik»	104: —		
Trycksaker, tryck, böcker, tidn., fotos	50: 80	64: —	238: 70
Tryckning av stadgar i 10.000 ex.	205: —		
Folder »Hjälp oss att lösa gåtan» i 100.000 ex. .		2.722: 20	
Kostnader för jultian	1.034: 95	710: 88	797: 60
Pressurklipp	184: 45	275: 45	306: 70
Barnkolonifilm		407: —	
Skrivmaskin	485: 10		
DIABETES nr 4/1956 gratis till lokalföreningar- nas samtliga medlemmar	1.783: 80		
DIABETES propagandaexemplar till läkare		900: —	900: —
Pifco massageapparater	322: 15		
Diverse		76: 55	634: —
	26.584: 74	38.113: 24	44.678: 15
Avgår: Inbetalningar för medlemskort	24: —	86: —	2: —
» » massageapp.		281: 30	
<i>Summa omkostnader Kronor</i>	26.560: 74	37.745: 94	44.676: 15

STIFTELSEN SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS FORSKNINGSFOND

Styrelsens årsberättelse för verksamhetsåret

25 maj—31 december 1958

Styrelsen — bestående av samma personer som utgöra Svenska Diabetesförbundets styrelse — har varit följande personer: Riksdagsledamot fru Nancy Eriksson, ordförande, ingenjör Stig Taube, sekreterare, byrådirektör Alexis Åsbrink, kassaförvaltare, slöjdlärare Bertil Johansson, fröken Gunnel Rathsmann, civilingenjör Bertil Nylander, tjänsteman Nils Strid, representant Harry Boström, herr Rune Johansson, förrädsman Yngve Stranke, docent med. dr Gunnar Engleson, tekniker Martin Lindström. Suppleanter har varit följande: Verkmästare Albin Larsson, fru Britt-Lis Lindqvist, kamrer Sven Durén, fru Signe Andersson och instruktör Herman Rubinstein.

Tekniker Martin Lindström har under året avlidit.

Styrelsen får erinra om att verksamhetsåret är stiftelsens första. Stiftelsen bildades genom beslut den 25 maj 1958 vid Svenska Diabetesförbundets riksstämma i Malmö av den forskningsfond, som inrättades år 1953. Vid sitt bildande övertog stiftelsen forskningsfondens kapital uppgående till kronor 121.577: 72.

Vid styrelsens sammanträde den 12 oktober 1958 beslöt styrelsen att ställa anslag till förfogande för vetenskaplig forskning intill ett belopp av 75.000 kronor och att kungöra detta genom annonsering.

Beträffande stiftelsens ekonomi hänvisas till bifogade sammandrag (bil. a) av stiftelsens räkenskaper. Stiftelsens tillgångar redovisas i Svenska Diabetesförbundets balansräkning den 31/12 1958.

Stockholm den 10 maj 1959.

Styrelsen

Stiftelsen svenska diabetesförbundets forskningsfond

Sammanställning av inkomster och utgifter från forskningsfondens instiftande år 1953
till den 31 december 1958

Inkomster:

Bidrag från lokalföreningar:

Alingsås	453: 28	Transport	21.918: 39	
Arvika	500:—	Linköping	600:—	
Borås	100:—	Nyköping	600:—	
Eskilstuna	2.500:—	Sandviken	100:—	
Gävle	1.505: 11	Skellefteå	1.397:—	
Göteborg	500:—	Stockholm	2.122: 09	
Hallstahammar	1.250:—	Södertälje	1.550:—	
Halmstad	1.750:—	Trelleborg	155:—	
Hedemora	2.500:—	Trollhättan	1.300:—	
Hälsingborg	3.700:—	Uddevalla	600:—	
Hässleholm	100:—	Uppsala	2.000:—	
Jönköping	700:—	Värnamo	524:—	
Karlskoga	1.590:—	Västervik	1.420:—	
Karlskrona	1.400:—	Ämål	400:—	
Katrineholm	1.350:—	Ärvidaberg	50:—	
Kiruna	245:—	Örebro	2.600:—	
Kristinehamn	1.775:—	Örnsköldsvik	254: 48	37.164: 96
	Transport	21.918: 39		

Ann-Marie Faxe	1.000:—
Margareta Kruse	500:—
Anna Norin	540:—
Enskilda personer	3.601: 70
Testamente från Augusta Ramström	8.430: 58
» » Ingrid Landberg	50.000:—
Pensionerade Statstjänstemäns Riksförbund	500:—
Olofströms Kyrkliga Arbetsförening	100:—
Kooperativa Kvinnogillen	339: 50
I stället för blommor vid avlidnas bårar	9.264: 50
Sandrew-teatrarna	1.530: 97
»Mitt goda löfte 1958»	30:—
Räntor	3.263: 64
Överfört från Svenska Diabetesförbundets kapital:	
År 1052/53	15.000:—
År 1954/55	20.000:—
Diabetes-lotteriet 1957	47.000:—
Diverse	714: 76
Summa inkomster	198.980: 61

Utgifter:

Anslag till:

Svenska Diabetesstiftelsen	13.047: 05
Docent Rolf Luft	29.084: 70
Docent Möllerströms 60-årsfond	1.000: —
Intern. Diabetes Federation vid anordn. av med. kongress ..	500: —
4 st. forskare okt. 1955	10.000: —
2 » » nov. 1956	7.000: —
Docent Bertil Scherstén, 1958	<u>7.000: —</u>
	67.631: 75

Annonser m. fl. kostn. för utdelande av forskn.-anslag 175: — 67.806: 75

Stiftelsens behållning den 31/12 1958 Kronor 131.173: 86

Sammandrag av Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets forskningsfonds räkenskaper för räkenskapsåret 25 maj—31 december 1958

Tillgångar den 25 maj 1958

Från Svenska Diabetesförbundets forskningsfond övertagna banktill-
godohavanden 121.577: 72

Inkomster 25 maj—31 december 1958

Bidrag från lokalföreningar	2.465: —
Bidrag från enskilda personer:	
Margareta Kruse	500: —
Anna Norin	540: —
Övriga	<u>363: —</u> 1.403: —
I stället för blommor vid avlidnas bårar	2.639: 50
Räntor	<u>3.263: 64</u> 9.771: 14
	131.348: 86

Utgifter 25 maj—31 december 1958

Annonser angående forskningsanslag 175: —

Tillgångar den 31 december 1958

Banktillgodohavanden enligt Svenska Diabetesförbundets balans-
räkning den 31 dec. 1958 Kronor 131.173: 86

Tidskriften Diabetes

Bokslut för år 1958

Ingående Balans Konto

Kassa	1:—	Postgiro	2.068:04
Prenumerationer 1958	1.707:60	Bank	376:83
Diabeteslotteriet 1957	84:—	Diverse personer	2.614:80
Diverse personer	2.752:29	Inventarie	450:—
Kapital	964:78		
	<u>Kronor 5.509:67</u>		<u>Kronor 5.509:67</u>

Vinst- och förlustkonto

Tryckkostnader	14.043:10	Prenumerationer	6.433:10
Klichéer	263:95	Kollektiv pren.	9.839:—
Arvode och honorar	6.434:95	Lösnummerförsäljning	131:60
Omkostnader	3.078:83	Annonser	9.700:—
Provisioner	3:44	Bidrag till läkarpren.	900:—
Resebidrag	900:—	Räntor	103:62
Diverse	75:70	Diverse	122:95
Kapital	2.430:—		
	<u>Kronor 27.230:27</u>		<u>Kronor 27.230:27</u>

Utgående Balans Konto

Postgiro	604:48	Diverse personer	403:05
Bank	66:83	Prenumeration 1959	2.502:—
Diverse personer	5.532:—	Diabeteslotteriet 1958	6:80
Interim	103:62	Kapitalkonto	3.395:08
	<u>Kronor 6.306:93</u>		<u>Kronor 6.306:93</u>

**Sackarinfritt
sötningsmedel för
alla som måste
undvika socker**

Syntetiskt sötningsmedel, som framför allt är indicerat vid diabetes och adipositas. Det rekommenderas sådana patienter, hos vilka man önskar inskränka kaloritillförseln och minska kolhydratomsättningen. Följaktligen är Assugrin särskilt lämpligt som sötningsmedel även vid avmagringskuror.

Absolut oskadligt och förorsakar varken matsmältningsbesvär eller andra obehag.

Tål kokning, gräddning och nedfrysning och kan därför användas vid tillredning av alla slags maträtter och drycker — även safter.

Ger ingen bismak, varför maträtter sötade med Assugrin gärna ätes även av dietpatienternas anhöriga. Husmodern slipper därför besväret att tillreda specialrätter.

Praktisk fickförpackning med 50 tabletter Kr. 1.65
 Glas > 500 > > 12.40
 > > 1000 > > 22.50

Försäljes på apotek och i färghandel.

(Riktpriser)

AKTIENGESELLSCHAFT »HERMES», ZÜRICH
 Repr. i Sverige: CIBA PRODUKTER AB, STOCKHOLM

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

Effekten inträder efter 4—6 timmar, är maximal 12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar.

Vitrum började tillverka insulin redan 1922. Produktionen har sedan dess varit inriktad på att täcka landets behov. Preparatens kvalitet har anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Alla preparat är beredda av rent, kristallin framställt i Vitrums moderna fabrik i Göteborg.

